

Za kandidata predlagam ...

O postopku za pravočasno, nemo-teno in pravilno izvedbo volitev v delavski svet in svete ekonomskih enot pišemo na drugem mestu, pa jim kljub temu posvetimo še uvodne misli o njihovi drugi strani: vsebini, pomenu volitev in našem gledanju nanje, saj je njihov resničen uspeh v nemajhni meri odvisen tudi od tega in ne le od spoštovanja zakonskih rokov in volilnega postopka.

Ko bomo 27. aprila pohiteli na volišče in oddali svoj glas za nove člane organov upravljanja, bomo opravili le zadnje in odločilno dejanje, ne pa tudi edinega. Če hočemo, da bo imelo to naše najodločilnejše dejanje hkrati tudi najprimernejše učinke, da bomo oddali svoj glas za kandidate, ki bodo izpolnili pričakovanja kot naši predstavniki v organih upravljanja, potem moramo v zvezi s temi volitvami storiti še kaj več kot le oddati svoj glas za kandidate na kandidatnih listah, zlasti še, če jih nismo najbolje sestavili.

Da, prav za sestavo kandidatnih list gre! Praksa zadnjih let kaže, da vedno neoporečno izvedemo tehnični del volitev, kar pa ne velja tudi za tisti vsebinski del, ki mu pravimo kandidiranje. Zdi se, da smo vedno prav na ta najvažnejši del predvolilne dejavnosti premalo pripravljeni, celo neresni in da razen nekaterih prizadevanj posameznikov iz vodstva sindikalne organizacije v podjetju poteka kandidiranje celo stihijsko: »samo da napolnimo kandidatno listo.« Toda, ali nam je res tako malo na tem, kdo bo izvoljen v organe upravljanja, zlasti v delavski svet? Tudi med mandatno dobo, ko izvoljeni predstavniki opravljajo svoje dolžnosti v teh organih? Ne, tedaj nam očitno ni vseeno, saj znamo tako ostro »napasti« člana delavskega sveta, ko se nam zdi, da v delavskem svetu ni pojasnil stališča te ali one ekonomske enote ali oddelka. Tako je tudi prav — toda mislimo na to, na take predstavnike, s katerimi bomo zadovoljni, že danes pa na zboru delavcev, na katerem bomo predlagali kandidate, in končno še pri dokončnem izboru, ko bomo na glasovnici obkrožili številko pred imenij kandidatorov, za katere se bomo odločili.

Če pomislimo na vlogo in pristojnosti delavskega sveta, bomo resne-

Letni občni zbor sindikalne podružnice Razgibana razprava

Letni občni zbor sindikalne podružnice našega podjetja, ki je bil 1. tega meseca, označuje predvsem plodna in dokaj široka razprava, v kateri je bilo sproženo nekaj vprašanj, ki jih je bilo vredno razčistiti. Tako je razprava dosegla namen, ki ga je v kratkem poročilu omenil dosedanji predsednik podružnice tov. Drago Ergaver, češ da se v poročilu ni dotaknil nekaterih aktualnih vprašanj v zvezi z delom in stanjem podjetja, ker pričakuje, da bodo prišla na dan v sami razpravi.

V poročilu, ki je sledilo izvolitvi delovnega predsedstva ter verifikacijske in volilne komisije, je predsednik sindikalne podružnice poudaril, da je sindikalna organizacija v svoji dveletni mandatni dobi, ki jo označujejo globoke gospodarske in družbene spremembe zaradi uresničevanja reformnih hotenj, spremljala dogajanja v podjetju in do njih zavzemala svoja stališča, da pa izvršni odbor sindikalne podružnice ni obravnaval vseh vprašanj v zvezi z gospodarjenjem, delitvijo, delovnimi razmerji ipd., ker so bili člani izvršnega odbora večinoma hkrati tudi člani organov upravljanja in so v njih sodelovali pri oblikovanju in sprejemanju določenih stališč. Dejal je, da vidi nalogo sindikalne organizacije v tem, da posreduje takrat, ko v vprašanih širše problematike stališča samoupravnih organov niso enotna ali primerna, da pa je kljub temu, da sindikat res ni organizacija za nabavo ozimnice, potrebno, da se ukvarja z re-

ševanjem tudi na videz drobnih problemov, ki jih pa ni mogoče prepuštili samim sebi. Tako je sindikat organiziral več uspešnih akcij, kot n. pr. za pomoč Indiji, za darovanje krvi, za pomoč prizadetim članom kolektiva ob nesrečah, iz svojih sredstev je dajal pomoč socialno ogroženim, obdaril delavce pri vojaki, vojake ob dnevu JLA, žene ob 8. marcu itd.

Predsednik je menil, da bi moral biti kolektiv tudi preko sindikalne organizacije bolje seznanjen s tekočim dogajanjem, ker prav to obliko informiranosti v kolektivu najbolj pogrešajo. Pri tem pa se žal

pojavlja pri nekaterih članih kolektiva določena neresnost (tako n. pr. ob kandidiranju v organe upravljanja in ob prehodu na 42-urni delovni teden), kar bi z dobro informiranostjo (tudi o dolžnostih delavcev), lahko tudi uspešno odpravljali. Poudaril pa je, da mnogi člani sindikalnega vodstva niso bili aktivni, ker so prezaposleni v proizvodnji, za izvajanje določene aktivnosti širšega kroga članstva izven delovnega časa pa da tudi ni dovolj zainteresiranosti med samim članstvom. Vodstvo sindikata bi seveda

(Nadaljevanje na 2. strani)

Investicija v oplemenitilnico je stekla!

Že od sredine preteklega leta, ko smo se odločili za tehnološko in ekonomsko utemeljeno investicijo v rekonstrukcijo in modernizacijo oplemenitilnice, razpravljamo v kolektivu in sklepamo v organih upravljanja o tej investiciji. Zlasti zadnje čase se vse češče postavljajo vprašanja, kakšna bo usoda odločitve za izvedbo te investicije in ali bo mogoče zagotoviti potrebna finančna sredstva ter zadostiti zapletenemu postopku administrativnega značaja zlasti v primeru, ko podjetje za prepotrebne investicije nima lastnih sredstev.

Končno, investicija je stekla!

Njena vrednost znaša po investicijskem programu 5.171.000 N din od tega

	N din
— za osnovna sredstva	4.171.000
— za obratna sredstva	1.000.000

Predvideni viri financiranja pa so:

	N din
— za osnovna sredstva	
— dinarski kredit pri SGB z obrestmi v času črpanja	1.935.000
— inozemski komercialni kredit	2.236.000
— za obratna sredstva	
— kredit pri SGB	1.000.000

Poleg zagotovljenih virov financiranja je moralo podjetje zagotoviti še naslednja sredstva:

— za primer podražitve 10 % garrancijski znesek od vrednosti osnovnih sredstev, izločen na posebnem računu v znesku 403.000 N din. Ta znesek je zagotovljen pri Kreditni banki in hranilnici Nova Gorica do 30. novembra 1967, ker bi v tem roku morala biti investicija končana brez podražitev, nakar bi se znesek lahko vrnil.

(Nadaljevanje na 4. strani)

IZ VSEBINE:

- Str. 2 Nadomestilo osebnega dohodka ob bolezenskem dopustu
- Str. 3 Kdaj in kako bomo volili
- Str. 4 Kako kaže po dveh mesecih
- Str. 6 Predstavljamo vam
- Str. 8 Vsega po malem za vse

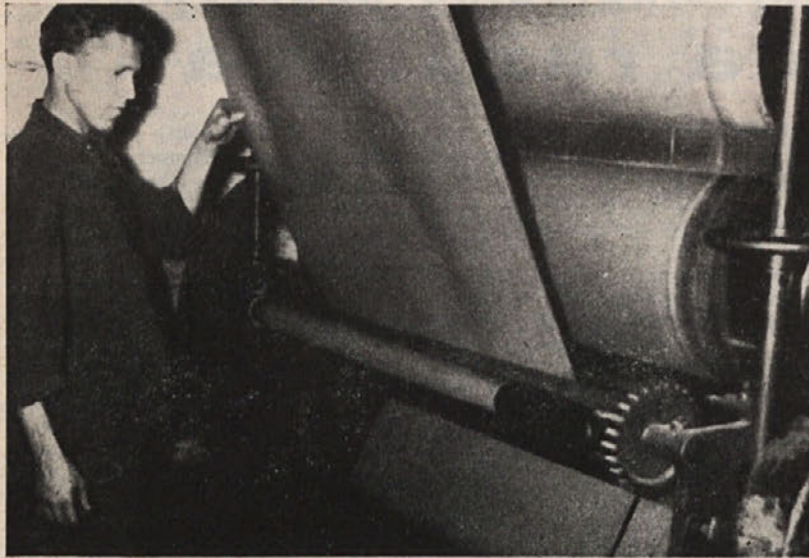

Razgibana razprava

(Nadaljevanje s 1. strani)
moralo v takih okoliščinah biti še aktivnejše, zato je treba v nov izvršni odbor predlagati take ljudi, ki bodo imeli voljo in čas aktivneje delati v sindikatu, je ob koncu poročila poudaril predsednik.

V razpravi na poročila so se diskutanti med drugim dotaknili vpra-

vem pojavu širjenja neresničnih in tendencioznih vesti v kolektivu na račun poslovanja in stanja podjetja ter na račun dela posameznih služb in posameznikov. Prav bi bilo, da bi kolektiv ob takih priložnostih zahteval takojšnje pojasnilo, ker sicer odgovorni delavci, ki jim je podtikanje namenjeno ali zadevo

Pri kalandru

šanja nadomestila osebnega dohodka v času bolezni, meril za odmero dopustov, kadrovske politike — predvsem vprašanja zaposlovanja mladine po končani osnovni šoli, trenutnega stanja podjetja, delovnih pogojev v oplemenitilnici, kontrole delavcev na bolezenskem dopustu, določitve meril za odobravanje sredstev za zasebno stanovanjsko izgradnjo, uspešnosti informiranja kolektiva, spoštovanja sklepov organov upravljanja in navodil strokovnih služb ter vprašanja izvedbe bližnjih volitev v delavski svet in svete ekonomskih enot.

V obširni informaciji o trenutnem stanju podjetja je vodja finančnega sektorja pojasnil, da trenutne težave niso posledica nenadnega slabšega poslovanja podjetja, ampak posledica zmanjšane potrošnje, ki vpliva na kopičenje zalog blaga in nezmožnosti naših kupcev, da plačujejo račune za dobavljeno blago, kar vse seveda bistveno vpliva tudi na poravnavanje naših obveznosti do upnikov. Naša rešitev je — je poudaril — samo v hitri osvojitvi in zadostni proizvodnji artiklov, ki so trenutno iskani na trgu in prinašajo dohodek, pri čemer pa smo ali nezmožni to storiti ali pa smo prepočasni.

Glede zaposlovanja mladine, pri čemer je bilo v razpravi izraženo mnenje, da bi morali bolj gledati na zaposlitev delavske kot kmečke mladine, je bilo jasno izraženo stališče, da mladine z vasi ne gre jemati kot otrok kakih trdnih kmetov, saj niso v večini primerov mladi ljudje z vasi nič manjši socialni problem kot otroci delavcev. Sicer pa velja za ene in druge prepoved nočnega dela, kar vprašanje zaposlovanja še otežuje in je šele mladino nad 17 letom starosti možno razporediti na nočno delo, vendar le z dovoljenjem republiških organov, za kar pa se postavljajo vse zahtevnejši pogoji.

V zvezi z informiranjem kolektiva je bilo govora tudi o nezdra-

poznajo in bi lahko dali pravilno pojasnilo, počasneje zvedo zanj, kot se sicer širi v kolektivu.

In končno je bilo v razpravi tudi poudarjeno, da mora sindikat v letošnjih volitvah delavskega sveta in svetov ekonomskih enot pokazati več pobude za to, da bi volitve izvedli bolj organizirano kot prejšnja leta.

Po razpravi je bila dana dosedanjemu izvršnemu odboru razrešnica in izvoljen nov izvršni odbor, ki si bo na prvi seji izmed svojih članov izvolil nadzorni odbor in predsednika. GS

Odobrena so sredstva za tekstilec

Po izidu 2. številke našega lista smo že lahko predvideli stroške za njegovo redno izhajanje. Zato smo delavskemu svetu predložili v razpravo predlog predračuna stroškov za izdajanje Tekstilca za vse letošnje leto, ki ga je delavski svet odobril. Prav tako je delavski svet odobril tudi potrebna sredstva za nagrajevanje reševalcev nagradnih križank v Tekstilcu (ki so lahko le člani kolektiva).

Skoraj celotni stroški lista odpadajo na tiskanje, ker prispevkov ne honoriramo. Tiskanje posamezne številke na osemih straneh stane približno 2.400 — 2.500 N din, kar znaša za enajst številčk letošnjega leta (januarska številka, ki je izšla še v lanskem decembru, je bila plačana po posebnem sklepu) 27.500.— N din. K temu znesku je treba prišteti še 1.000.— N din za plačevanje storitev zunanjih sodelavcev (za morebitne manjše prispevke ter za izdelavo risb in fotografij) in za nabavo filmov za fotografiranje.

Skupen predračun sredstev za Tekstilec za letošnje leto znaša torej 28.500.— N din, za nagrade reševalcev križank pa je za letošnje leto odobreno skupaj 600.— N din ali povprečno 50.— N din za posamezno številko.

Sprejet je pravilnik o nadomestilu osebnega dohodka za prvih 30 dni bolezenskega dopusta

Z objavo v zadnji številki Tekstilca smo dali članom delovne skupnosti v razpravo predlog, koliko naj bi znašala nadomestila osebnega dohodka za prvih 30 dni zadržanosti od dela zaradi bolezni ali negovanja obolelega družinskega člana. Na predlog ni bila dana nobena pripomba, tako da je delavski svet, ko je obravnaval predlog pravilnika, obravnaval le prvotni predlog in ga takega tudi sprejel, razen ene spremembe: pri negi obolelega družinskega člana se namesto starosti 3—15 let in do 3 let upošteva starost 5—15 let in do 5 let.

Ker so bile vse predlagane stopnje sprejete brez sprememb, jih ponovno ne objavljamo, pač pa tokrat povzemamo iz pravilnika nekatera važnejša določila, ki jih poleg same višine nadomestil člani delovne skupnosti morajo poznati.

Nadomestila, določena s pravilnikom, veljajo le za zadržanost od dela zaradi bolezni ali poškodb, negovanja obolelega družinskega člana, zdravljenja in zdravniških pregledov, ki jih ni mogoče opraviti izven delavčevega delovnega časa.

Delavcem, ki do nastopa zadržanosti od dela, še niso bili zaposleni nepretrgoma 9 mesecev ali s presledki v zadnjih dveh letih najmanj 18 mesecev (tej dobi pravico predhodno zavarovanje), se nadomestila zmanjšajo še za 10 % od osnove.

Zadržanost od dela zaradi zdravljenja ali pregleda, ki ga ni mogoče opraviti izven delovnega časa, se obračunava v celih dnevih ali le v delu dneva. Pri tem pa je treba poudariti, da si čas pregleda, ki ga zdravnik na napotnici ne označi kot nujnega, delavec ne more določiti po svoji volji, ampak le v sporazumu z nadrejenim vodjem (vodje sektorjev in samostojnih služb v EE uprava in vodje EE v drugih EE). Nadrejeni vodja lahko zahteva, da se pregled opravi naslednji teden, ko ga delavec zaradi dela v drugi izmeni, lahko opravi izven delovnega časa; v nobenem primeru pa ne more proti volji delavca zahtevati, da pregled odloži za več kot 15 dni.

Do zadržanosti od dela zaradi negovanja obolelega družinskega člana zakonca ali otroka pod 15 letom starosti in med člani, s katerimi živi ima delavec pravico, če mu oboli

v skupnem gospodinjstvu, ni nobena zdravega člana v starosti od 15. do 65. leta starosti, ki ni redno zaposlen. Delavec, ki uveljavlja pravico do zadržanosti od dela zaradi negovanja obolelega družinskega člana, mora podpisati izjavo, da nima v družini nikogar za negovanje. Če se ugotovi, da je dal neresnično izjavo, na podlagi katere mu je bilo neupravičeno priznana nadomestilo, mora le-tega vrniti, za neresnično izjavo pa je odgovoren zaradi kršitve delovnih dolžnosti po pravilniku o delovnih razmerjih.

Zadržanost od dela zaradi negovanja lahko odobri le zdravnik obratne ambulante podjetja na podlagi potrdila oziroma mnenja zdravnika, ki zdravi obolelega družinskega člana, najpozneje v dveh dneh od nastopa okoliščine, ki daje pravico do zadržanosti. Na to še posebej opozarjamo matere, ki pogosto ostanejo doma že na podlagi potrdila zdravnika, ki zdravi otroka, namesto da bi se s tem potrdilom javile v obratni ambulanti. V prihodnje se za čas take zadržanosti od dela, ki jo ne bo odobril zdravnik obratne ambulante, nadomestilo ne bo priznavalo.

Za družinske člane, od katerih je odvisna višina nadomestila v času, ko se delavec zdravi v zdravstvenem zavodu, v katerem ima nastanitev in hrano, se štejejo družinski člani, ki so zavarovani kot družinski člani po temeljnem zakonu o zdravstvenem zavarovanju.

Novi pravilnik se začne uporabljati s 1. marcem 1967. GS

OBVESTILO

članom kolektiva

Vljudno prosimo vse tiste člane kolektiva, ki spremljajo družinske člane na zdravniške preglede, da v vsakem primeru posebej prinesejo v računovodstvo potrjeno zdravstveno izkaznico oziroma ustrezno potrdilo zdravstvenega zavoda, v katerega so spremljali svojca. Če nam tega ne boste pravočasno prinašali, vam ne bomo mogli izplačevati nadomestila za osebne dohodke.

Uredniški odbor vam

Menimo, da je zdaj že čas, da malo potožimo nad sodelovanjem med bralci in uredniškim odborom. Pred vami, dragi bralci, je že četrta številka, od vas pa ni nobenega glasu — ne dobrega ne slabega. Če že ne sodelujete s prispevki, vas prosimo, da poveste vsaj svoje mnenje o Tekstilcu, da bomo lahko list oblikovali po vaših željah.

Prvi prispevek, za katerega nam ni bilo treba prositi, nam je poslala tovarišica K. K., ki se je oglašila z nekoliko verzami. Naj nam oprostite, da prispevka nismo objavili, ker bi bilo treba verze vendarle še nekoliko popraviti. Tega pa uredniški odbor pri vezani besedi ne dela in je zato tudi nenaklonjen pesniškimi prispevkom. Mnogo lažje je popravljati prozo, kjer ni treba

misлити — če so nerodno ali nejasno izražene — pri popravkih ohraniti v rimi. Seveda pa Vas to, tovarišica K. K. ne sme prizadeti, nasprotno: prepričani smo, da zmorete napisati v nevezani besedi marsikaj, kar bomo radi objavili. Če pa boste še kaj pesnili, Vam priporočamo, da berete dela naših pesnikov.

Tovariš Branko Kosovel, ki je prejšnji mesec odšel iz podjetja v vojsko med mornarje, se nam je že oglašil iz Pulja in prosil, da bi mu pošiljali Tekstilec k vojakom, da bi lahko spremljal delo kolektiva.

Tovarišu Branku in vsem, ki so odšli k vojakom, sporočamo, da jim bomo list redno pošiljali. Zato prosimo, da nas redno obveščajo o morebitnih spremembah naslova.

Sklepi organov upravljanja

V marcu je imel delavski svet dve seji, in sicer 3. sejo dne 10. marca in 4. sejo 28. marca, upravni odbor pa je imel le eno sejo — šestnajsto po vrsti po izvolitvi — dne 13. marca.

SKLEP DELAVSKEGA SVETA

3. seja dne 10. marca 1967:

Veljavnost sklepa o nadomestilu osebnega dohodka za prvih 30 dni zadržanosti od dela zaradi bolezni ali negovanja obolelega družinskega člana, ki ga je delavski svet na svoji seji dne 31. januarja 1967. sprejel samo z veljavnostjo za mesec januar, je bila podaljšana še na februar.

Določeni so bili prosti dnevi v delu po 42-urnem delovnem tedniku do konca letošnjega leta. Razporeditev prostih dni za prvo polletje je ostala nespremenjena, kot je bila objavljena v 2. številki našega lista. Razporeditev prostih dni za drugo polletje bomo objavili v naslednji številki.

Odobren je bil predračun stroškov za izdajanje našega lista za letošnje leto in sredstva za nagrajevanje reševalcev križank v Tekstilcu.

Sindikalni podružnici podjetja je bila iz sredstev sklada skupne porabe odobrena dotacija v višini 4.500.— N din.

Na tej seji je delavski svet obravnaval tri priporočila naše občinske skupščine. Občinska skupščina ima namreč pravico, da daje delovnim organizacijam razna priporočila, ki so jih najvišji organi upravljanja v delovnih organizacijah dolžni obravnavati in o svojih stališčih obvestiti občinsko skupščino. Naš delavski svet je po obravnavi posameznih priporočil sprejel naslednje sklepe:

— Sprejel je priporočilo, po katerem naj gospodarske organizacije ne spreminjajo delitvenih razmerij med skladi in osebnimi dohodki v korist osebnih dohodkov in naj izkoriščajo vse notranje rezerve, da bi lahko obdržale sedanji nivo osebnih dohodkov ter več vlagale v razširjeno reprodukcijo. V ta namen podjetje z zaključnim računom za leto 1966 ni spremenilo delitvenih razmerij in tudi ni predvideno, da bi se v letu 1967 spremenila.

— Na priporočilo, da gospodarske organizacije do uveljavitve novega zakona o financiranju izobraževanja še naprej izločajo 1,2% sredstev od bruto izplačanih osebnih dohodkov v sklad za šolstvo občine Ajdovščina za financiranje strokovnega šolstva, je delavski svet sklenil, da se odobri izločitev navedenih sredstev v smislu priporočila in da se s skladom za šolstvo naše občine sklene ustreznna pogodba.

— Delavski svet se je načelno strinjal tudi s priporočilom, da podjetje prispeva za investicije v šolstvu (za gradnjo in popravila šolskih poslopij, za kar ni mogoče iz drugih virov dobiti potrebnih sredstev) 120.000 novih dinarjev, kolikor bi po enakem merilu za vse delovne organizacije v občini odpadlo na naše podjetje. Ker pa v skladih trenutno nimamo potrebnih sredstev, je delavski svet sklenil, da bo o načinu in času plačila dokončno odločil ob obravnavanju rezultatov po polletnem ali devetmesečnem obračunu za leto 1967.

Za primere, ko bi podjetje na žiro računu ne imelo dovolj sredstev za izplačilo osebnih dohodkov delavcem v letošnjem letu, je delavski svet sklenil, da se v takem primeru za izplačilo osebnih dohodkov odobri začasna uporaba sredstev rezervnega sklada in sklada skupne porabe.

Na tej seji sta bila sprejeta še sklep o zagotovitvi sredstev za plačilo 4,5% prispevkov od vrednosti investicije v oplemenitilnico, ki jih je treba plačati kot prispevek za izgradnjo elektroenergetskih objektov ter sklep o najetju kratkoročnega deviznega kredita v znesku 60.000 dolarjev za nabavo bombaža.

Delavski svet ni ugodil prošnjama študentskega kluba občine Ajdovščina in dijakov IV. letnika ekonomske srednje šole iz Ajdovščine, ker ni več na razpolago ustreznih sredstev.

4. seja dne 28. marca 1967:

Delavski svet je na tej seji razpisal volitve v delavski svet in svete ekonomskih enot za

27. aprila 1967 ter imenoval volilno komisijo in komisijo za izdelavo volilnega imenika.

Sprejet je bil pravilnik o nadomestilu osebnega dohodka za prvih 30 dni zadržanosti od dela zaradi bolezni ali negovanja obolelega družinskega člana.

Imenovana je bila komisija za izdelavo volilnega imenika za volitve odbornika zbora delovnih skupnosti občinske skupščine v 3. volilni enoti, ki jo sestavljajo tkalnica, pomožni obrati in oplemenitilnica.

V zvezi z navedenimi sklepi objavljamo v tej številki posebne članke.

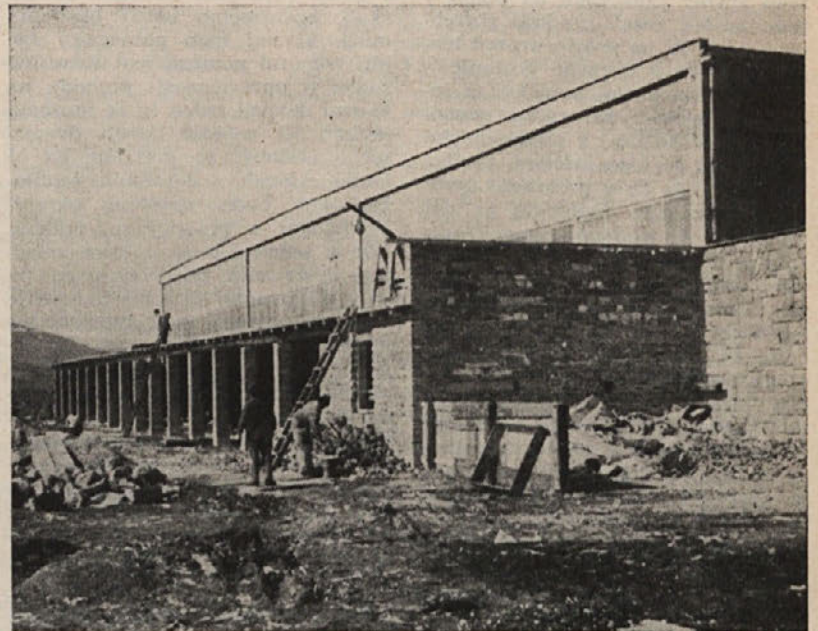
Na tej seji je delavski svet sklenil še: da se vpišejo med osnovna sredstva štiri lutke-ma-

nekeni v vrednosti 3.200.— N dinarjev, ki jih je podjetju podarila italijanska firma MACHIM—TES, ki bo dobavila opremo za oplemenitilnico; da se v domači delavnici izdelava merilna naprava metrolox v vrednosti 2.300.— N dinarjev za kontroliranje teže baterskih svitkov in da se prodaja strožnica in elektromotor za katerega je delavski svet v decembru sprejel sklep, da se likvidirata, vendar se je pozneje pokazala možnost prodaje.

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

16. seja dne 13. marca 1967:

Na tej seji je upravni odbor sprejel dva sklepa, in sicer o nabavi pisarniške opreme v skupni vrednosti 190.—195.— N dinarjev in o dobritev službenega potovanja v Italijo (Milano) vodji tehničnega sektorja in tehnologu oplemenitilnice zaradi preizkušanja ter kožičinskega in kakovostnega prevzema kaširnega stroja.

Gradnja lope ob predilnici za izdelovanje in skladiščenje zabojev

Pred volitvami organov upravljanja

Kdaj in kako bomo volili?

Po sklepu zadnje seje delavskega sveta bodo volitve nove polovice članov delavskega sveta in svetov ekonomskih enot v četrtek dne 27. aprila 1967. Kot vsako leto dajemo zato tudi letos članom delovne skupnosti kratka pojasnila o teh volitvah.

Kot je znano, se člani delavskega sveta in svetov EE volijo za dve leti, vsako leto pa se zamenja polovica članov.

Naš delavski svet šteje 19 članov, ki ga predstavljajo predstavniki vseh ekonomskih enot glede na število zaposlenih. Tako ima tkalnica v delavskem svetu 8 članov (letos voli 2), predilnica 7 (letos voli 4), uprava 2 (letos voli enega), pomožni obrati in oplemenitilnica, ki imata po enega člana v delavskem svetu, letos ne volita.

Sveti EE imajo naslednje število članov: v tkalnici in predilnici 13 — letos se voli 6, v upravi 9 — letos se jih voli 5, v pomožnih obratih 7 — letos se volijo 3 in v oplemenitilnici 5 — letos se volita dva.

Razen rednih volitev bodo v tkalnici tudi nadomestne volitve v delavski svet za nadomestitev enega člana, ki se je odpovedal mandatu, v oplemenitilnici pa nadomestne volitve za nadomestitev članice sveta EE, ki je prenehala delati v podjetju. Nadomestna člana se volita za eno leto.

Upravnega odbora ne volijo neposredno vsi člani kolektiva, ampak le člani delavskega sveta.

Volitve vodita volilna komisija, ki skrbi za zakonito izvedbo volitev, in volilni odbori, ki neposredno vodijo glasovanje na voliščih in skrbijo za pravilnost in tajnost volitev.

KANDIDIRANJE

Za člana delavskega sveta in svete EE lahko kandidira vsak član kolektiva, zaposlen s polnim ali nepolnim delovnim časom, razen direktorja, članov kolektiva, ki so bili doslej člani delavskega sveta ali svetov EE, in člani volilne komi-

sije ali volilnega odbora, če se prej ne odrečejo članstvu v teh organih.

Kandidira se po kandidatnih listah. Kandidatno listo lahko predlagajo zbori deljavnih ljudi ali pa določeno število volivcev.

Kandidiranje po zboru delovnih ljudi

Najpogosteje predlagajo kandidatno listo zbori delovnih ljudi. Ker se v našem podjetju delavski svet voli po ekonomskih enotah, se tudi zbori delovnih ljudi sklicujejo po posameznih ekonomskih enotah, ki predlagajo kandidatne liste samo za svojo ekonomsko enoto. Na tako kandidatno listo lahko pride samo delavec, ki dela v tej ekonomski enoti in predlaga ga lahko samo zbor njegove EE.

Glede na delo v treh izmenah se v našem podjetju sklicujejo zbori delavcev za predlaganje kandidatov za vsako izmeno posebej. Toda tudi v tem primeru se predlaga ena sama kandidatna lista za vsako ekonomsko enoto, na katero pridejo predlagani kandidati vseh zborov delavcev v ekonomski enoti.

Zbor delavcev je sklepčen, če je na njem prisotna vsaj ena tretjina vseh volivcev, ki sestavljajo zbor. Na zboru lahko vsak volivec predlaga po enega kandidata. Če njegov predlog podprejo najmanj trije drugi volivci, se predlagani vpiše na listo predlaganih, o kateri zbor glasuje. Glasuje se o vsakem posameznem predlogu, kandidat zbora pa postane vsak izmed predlaganih, za katerega se je izrekla večina na zboru navzočih volivcev in je kandidaturu sprejel.

Kandidiranje po določenem številu volivcev

Kandidatno listo lahko predlaga tudi najmanj ena desetina volivcev ne glede na to, ali je zbor delavcev predlagal svojo ali ne.

Tak način kandidiranja velja za volitve delavskega sveta in svetov EE, tako da se lahko kandidati predlagajo na istem zboru, kandidatni listi pa se seveda napišejo posebej za delavski svet in posebej za svet EE.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Investicija v oplemenitilnico je stekla

(Nadaljevanje s 1. strani)

— 4,5 % prispevek za energetiko od vrednosti investicije v znesku 181.350 N din. Od tega je zagotovljeno iz lastnih sredstev 80.730 N din, z garancijo Kreditne banke in hranilnice Nova Gorica pa 100.620 N din.

Prispevek za energetiko je obvezno posojilo za gradnjo elektroenergetskih objektov in bo v naslednjih letih podjetju vrnjeno.

Trenutno za pričetek izvajanja investicije ni več nobenih ovir. Oprema bo pričela prihajati že v mesecu aprilu, prav tako pa bomo v tem mesecu začeli gradnjo potrebne prizidka na prostoru pred bivšim vhodom v upravno poslopje.

Res je, da glavni projekti za instalacijo (elektro, parovodne, pogonske, klimatske itd.) s predračunsko vrednostjo še niso izdelani, vendar računamo, da bo v programu predvidena vrednost zadoščala za del instalacij, ki pomenijo novo investicijo, medtem, ko bo del, ki pomeni popravilo obstoječih instalacij, financiran iz investicijskega vzdrževanja.

Da bi ob dokončni zagotovitvi vsega potrebnega v začetku izvajanja investicije v oplemenitilnico dobili vsaj bežno sliko o obsegu in vrstah opravil v zvezi z investicijo in zagotovitvijo financiranja, naj navedem po kronološkem redu glavna opravila ali naslove dokumentov.

1. informacija o nameravani investiciji v oplemenitilnico, poslana Splošni gospodarski banki dne 20. junija 1966;
2. pogodba o dolgoročnem poslovnem sodelovanju z Dalmatinsko trikotažo »Galeb« iz Omiša, podpisana 1. julija 1966 za dobo 9 let;
3. pogodba med uvoznikom »Jugotekstil« in inozemskim dobaviteljem firmo MACH-IM-TEŠ za uvoz opreme na kredit, podpisana 19. avgusta 1966 z veljavnostjo od izdaje garancije ene od jugoslovanskih bank;
4. izdelava investicijskega programa Tekstilnega instituta Maribor 31. avgusta 1966;
5. prošnja za odobritev dinarskega in deviznega kredita ali nameste deviznega kredita za izdajo garancije za inozemski komercialni kredit, poslana Splošni gospodarski banki 20. septembra 1966;
6. pogodba o oročitvi (posojilu) »Galeb«, Omiš, Splošni gospodarski banki 300.000.000 S din za potrebe kreditiranja naše oplemenitilnice na dobo 7 let, sklenjene 21. septembra 1966;
7. pogodba z izvajalcem gradbenih del SGP Primorje, Ajdovščina, za gradnjo prizidka ob bivšem vhodu v upravno poslopje, od 18. novembra 1966 z veljavnostjo po prejemu garancije Splošne gospodarske banke o zagotovitvi plačila gradbenih stroškov;
8. izdelava glavnega projekta za prizidek oplemenitilnice (Projektivni biro Velenje) po pogodbi z dne 5. decembra 1966;
9. pogodba o dvehletnem poslovnem sodelovanju z Medjimursko trikotažo Čakovce, podpisana 29. decembra 1966;
10. pogodba o oročitvi (posojilu) Medjimurske trikotaže Splošni gospodarski banki 80.000.000 S din za potrebe kreditiranja naše oplemenitilnice na dobo 15 mesecev, sklenjena 7. januarja 1967;
11. pogodba »Tekstina« — Jugotekstil za izvršitev uvoza opreme, sklenjen 12. januarja 1967;
12. pogodba s Splošno gospodarsko banko Ljubljana o izdaji garancije za inozemski komercialni kredit, sklenjena 18. januarja 1967;
13. pogodba »Tekstina« o oročitvi (posojilu) Splošni gospodarski banki Ljubljana, zneska 300.000.000 S din v letih 1968 — 1970, to je pričakovanih rezultatih oplemenitilnice, podpisana 23. januarja 1967;
14. prošnja Kreditni banki in hranilnici Nova Gorica za odobritev kredita za 10 % garancijski znesek od vrednosti investicije, poslana banki 30. januarja 1967;
15. pogodba o poslovnem-tehničnem sodelovanju s podjetjem Jugotekstil za dobo 7 let zaradi izdaje supergarancije za inozemski komercialni kredit, podpisana 7. februarja 1967 (ta pogodba je trenutno brezpredmetna, ker bo Kreditna banka in hranilnica Nova Go-

42-URNI DELOVNI TEDEN

KAKO KAŽE PO DVEH MESECIH

Ena od osnovnih dolžnosti delovnega kolektiva je, da po uvedbi 42-urnega delovnega tedna spremlja svoje rezultate po določenih kazalcih, na podlagi katerih ocenjuje upravičenost prehoda na skrajšani delovni čas. Ta obveza je sprejeta tudi v našem programu za prehod na skrajšani delovni čas, in to po konkretnih podatkih, od katerih se nekateri spremljajo mesečno — v glavnem količinski, finančni pa tromesečno oziroma ob predpisanih rokih za periodične obračune.

Iz analize podatkov, ki so s tem v zvezi objavljeni na oglasnih deskah, povzamemo nekaj bistvenih misli, ki naj nam pomagajo oceniti trenutni položaj, ker dokončne sodbe o upravičenosti prehoda na 42-urni delovni teden še ne moremo podati. Ni namreč dovolj dvomesečno obdobje po prehodu, da bi lahko sklepali o doseženih rezultatih, ker bodo določeni ukrepi, predvideni s programom, vplivali šele v povprečju na celotne rezultate poslovanja, po drugi strani pa je v poslovanju tekstilne industrije nasploh nastopil nov moment — vprašanje zagovitve trga, likvidnosti in rentabilnosti proizvodnje tkanin. O teh novih pogojih gospodarjenja je bilo v Tekstilcu že govora, prav tako v organih upravljanja, na letni konferenci sindikalne organizacije, po vsej verjetnosti pa bodo ti problemi obravnavani tudi na sestankih kolektiva kmalu po izidu »Tekstilca«. Zato jih bomo v

tem sestavku omenili le toliko, kolikor zadevajo skrajšani delovni čas.

Povprečna ocena poslovanja za dva meseca tekočega leta — za tretji mesec trenutno še ni vseh podatkov — kaže, da se je podjetje zelo približalo predvidenim rezultatom brez upoštevanja finančnih kazalcev, vendar pa so v posameznih elementih rezultati dokaj različni:

1. Količinsko in vrednostno je proizvodnja in realizacija pod dinamično predvidenega plana v krajšanem delovnem času, vendar pa je proizvodnja po količini, merjena po različnih baznih osnovah, rahlo nad predvidevanji po programu za skrajšani delovni čas. Tako je proizvodnja enojne preje v baznih tonah sicer za 0,52 % nižja od predvidene, vendar pa je pri tem znašala proizvodnja v baznih gramih na vretensko uro 21,05 ali pa 0,55 grama več, kot je po programu predvideno.

Na križnih navitkih je bilo proizvedene preje v učinkovitih tonah za 2,5 % več, v milijonih kilometrov pa za 1,6 % več, kot predvideva program. Pri sukani preji je doseženi odstotek proizvodnje v učinkovitih tonah za 1,35 %, v baznih tonah pa za 0,68 % nad programskim predvidevanjem. Tudi pri tkaninah je količina vtkanih vtokov za 0,4 % nad programom, le v tekočih metrih je odstotek za 0,2 nižji od programa, kar pomeni, da so se proizvajale v povprečju gostejše tkanine.

Skratka, količinski kazalci kažejo ugodno gibanje proizvodnje v skrajšanem delovnem času.

2. Koriščenje razpoložljivega delovnega časa, ki je v povprečju za 0,56 % nižji od planiranega, kaže nekatera odstopanja, vendar v splošni oceni pozitivnega značaja. Povečal se je odstotek učinkovitih delovnih ur, čeprav so pri tem za nezadostno odstopanje večji tudi izostanki za boleznine do 30 in nad 30 dni na račun izostankov za redne in porodniške dopuste ter preostale izostanke.

3. Zastoji, ki so tudi podlaga za spremljanje predvidenih rezultatov, so v tkalnici večji kar za 36 %, vendar odpade povečanje v glavnem sa-

mo na zastoj zaradi čakanja na popravila mojstrov, popravila delavnic in čakanja na vezanje osnove. Pri drugih vzrokih so zastoji nižji od predvidenih. Po drugi strani so izredno padli zastoji v predilnici in znašajo 6,4 % od letno predvidenih ali le 46 % od povprečno predvidenih dvomesečnih zastojev. Razumljivo je pri tem povečanje zastojev zaradi čakanja na vezanje osnove, kar bo v glavnem pozneje odpadlo, pač pa je nerazumljivo povečanje zastojev zaradi popravil.

4. Efektivni stroški, na katerih temelji predvideno aktiviranje rezerv, kot so: cevke, zaboji, električna energija, gorivo za proizvodnjo pare in investicijsko vzdrževanje so za 1,96 % nižji od planiranih, čeprav so pri tem stroški za cevke in gorivo celo nad predvidenimi. Pri cevkah se kaže vpliv nabave plastičnih cevk, katerih učinek na znižanje stroškov se bo pokazal šele v nadaljnjem obdobju. Tudi gorivo odstopa zaradi počasnejšega vpliva prehoda na mazutno kurjenje, ker je bila ob tem prehodu porabljen še stara zaloga premoga.

5. Povprečni osebni dohodki so znašali 588,00 N din, kar je 5 % manj od predvidenih za skrajšani delovni čas; ravno toliko znaša tudi rezerva osebnih dohodkov po veljavnem pravilniku.

Vsi ti podatki kažejo ne glede na nezadostna odstopanja realnost planiranih rezultatov po programu za skrajšani delovni čas in s tega vidika tudi upravičenost 42-urnega delovnega tedna.

Kljub temu nam mora biti jasno, da je končni kazalec upravičenosti skrajšanega delovnega časa izključno finančni rezultat poslovanja, katera ga v tem času še ne moremo podati.

Ce pa skušamo dati odgovor na to vprašanje na podlagi novonastale situacije v pogledu možnosti rentabilne proizvodnje in prodaje naših artiklov (pri tem mislimo tkanine), potem moramo žal ugotoviti, da ima podjetje dokaj slabo, trenutno še nejasno perspektivo. V tekstilni industriji so zaloge dosegle že obseg skoraj štirimesečne proizvodnje. Tržišča za to blago skoraj

(Nadaljevanje na 5. strani)

- rica izdala potrebno garancijo naknadno, ker z Jugotekstilom ni bilo mogoče priti do soglasja za posamezne zahteve pred izdajo garancije);
16. pogodba o investicijskem kreditu s Splošno gospodarsko banko, podpisana 9. februarja 1967;
17. prijava kreditnega posla s tujino z dne 27. februarja 1967;
18. komercialno soglasje Splošne gospodarske banke za uvoz opreme z dne 27. februarja 1967;
19. pogodba s Kreditno banko in hranilnico Nova Gorica o kreditu za 10 % garancijski znesek z dne 4. marca 1967;
20. prošnja za odobritev kredita in garancije za plačilo 4,5 % prispevkov za energetiko od vrednosti investicije, poslana Kreditni banki in hranilnici Nova Gorica dne 17. marca 1967;
21. garancija Kreditne banke in hranilnice Nova Gorica o plačilu 4,5 % prispevka za energetiko z dne 22. marca 1967 (odobranje delnega kredita v te namene je še v teku);
22. prijava investicije in predložitev zagotovil za celotno financiranje investicije Službi družbenega knjigovodstva, Ajdovščina, z dne 23. marca 1967;
23. garancija Splošne gospodarske banke Ljubljana o plačilu gradbenih stroškov in sredstev kredita z dne 29. marca 1967;
24. izdelava načrtov za razne instalacije je trenutno še v fazi razgovorov s Projektivnim birojem Velenje; poiskati bo treba še izvajalce del in z njimi skleniti ustrezne pogodbe v okviru razpoložljivih kreditnih sredstev.

Poleg teh dokumentov obstaja še cela papirnata vojska raznih prošenj, dopisov, urgenc in rešitev, ki se lahko merijo že s tehnicno. Na, bo kakorkoli, tak je pač predpisal in nepredpisan postopek, težji 1. podjetje nima lastnih sredstev, in obratno. Dejstvo pri tem je, da investicija stekla in da so sedaj, potrebni še maksimalni napovedi, da se investicija čim uspešneje dokonča, od celotnega kolektiva pa je odvisno, v kolikšni meri bo znal to našo pridobitev v bližnji prihodnosti tudi izkoristiti zlasti v pogojih vedno večjih težav tekstilne industrije.

Kdaj in kako bomo volili

(Nadaljevanje s 3. strani)

GLASOVANJE

O kandidatih se glasuje na voliščih z glasovnicami, na katerih so po abecednem redu navedeni vsi kandidati s kandidatne liste. Vsaka ekonomska enota ima svoje volišče.

Volivec lahko glasuje samo za kandidate, ki so navedeni na glasovnici. Pripisovanje drugih in glasovanje zanje se ne upošteva. Kandidate, za katere glasuje, označi volivec tako, da obkroži zaporedno številko pred njihovimi imeni.

Volivec glasuje za toliko kandidatov, kolikor članov se voli v delavski svet oziroma svet EE. Če glasuje za manjše število, se upošteva njegov glas pri vseh kandidatih, ki jih je označil, če pa glasuje za več kandidatov, kot se jih voli, se njegov glas upošteva samo pri tistem številu kandidatov, ki jih je treba izvoliti, in sicer se kandidati upoštevajo po vrstnem redu, kot so napisani na glasovnici.

Izpolnjene glasovnice odda volivec v glasovalno skrinjico (v posebno za volitve delavskega sveta in v posebno za volitve sveta EE).

UGOTAVLJANJE IZIDA VOLITEV

Izid volitev v DS in svete EE ugotovi in ga razglasi volilna komisija.

Izvoljeni so tisti kandidati, ki so dobili v okviru skupnega števila članov, ki se voli, največ glasov. Če je dvoje ali več kandidatov dobilo enako najmanjše število glasov, je med njimi izvoljen tisti, ki je po vrsti prvi napisan na glasovnici.

Če bi na volitvah glasovalo manj kot polovica vseh volilnih upravičencev, bi se morale volitve ponoviti.

Na prvi seji po volitvah delavski svet oz. svet EE verificira mandate novoizvoljenih članov, nakar le-ti začno opravljati svoje dolžnosti.

Vse člane kolektiva prosimo, da si zapomnijo zaporedno številko, pod katero bodo vpisani v volilni imenik, ki bo razobešen na oglasnih deskah. S tem bodo olajšali delo volilnim odborom in bodo volitve hitreje potekale.

GS

Zahtevajte pravočasno izredne dopuste

Člane delovne skupnosti opozarjamo na to, da morajo praviloma vložiti zahtevek za odobritev izrednega plačanega ali neplačanega dopusta najmanj 8 dni predno želijo nastopiti dopust, ker se kadrovske komisije, ki odobravajo take dopuste, ne morejo vsak dan sestajati. V krajšem času lahko dobi delavec dopust le v primerih, ko ga lahko odobri pooblaščen posameznik (v nujnih primerih: smrt, rojstvo ali nesreča v družini).

Zahtevke za dopuste vlagajte v obratni pisarni, delavci uprave pa v kadrovske službi!

Kako kaže po dveh mesecih

(Nadaljevanje s 4. strani)

ni. Težka je prodaja celo kvalitetnih izdelkov po znižanih cenah, da o prodaji manj kvalitetnih izdelkov niti ne govorimo. Pri nas smo sicer prodali nekaj starih zalog po znižani ceni in stanje zalog ni več tako problematično, toda postavlja se vprašanje, kaj naj sploh proizvajamo, da bi lahko prodali in kako naj proizvajamo s čimnižjimi stroški, da bi bili na trgu konkurenčni. Proizvodnja na zalogo je v tej situaciji nemogoča, ker ni možno zagotoviti kreditiranja zalog. Izvažamo pod lastno ceno, kot vsa tekstilna industrija, da si zagotovimo surovino za nadaljnje delo. Kje je torej izhod. Izhod je samo v cenejši proizvodnji in proizvodnji rentabilnejših artiklov modnega značaja. Na

žalost imamo trenutno le manjše količine takih tkanin na moltoprepu, toda spoprijeti se moramo pri teh s kvaliteto in obsegom izdelave.

Finančnih kazalcev še ni, toda situacija, v kateri smo, kaže, da bomo uspeli prebroditi težave, če se bodo v tekstilni industriji prebroditi dale in da bomo pri tem obdržali skrajšani delovni čas samo s skrajnimi naporami celotnega kolektiva. Računamo, da nam bo pri tem pomagala bližnja realizacija investicije v oplemenitilnico. Pri vsem tem pa je nujno razumevanje kolektiva ob izvajanju določenih ukrepov, bodisi trenutnega ali daljšega značaja, zlasti pa ob eventualnih težavah pri rednem izplačevanju osebnih dohodkov. JS

O VISOKIH APRETURAH

Prišli smo v obdobje, v katerem je postal čas zelo dragocen. Vsi hitimo in hočemo v čimkrajšem času čimveč proizvesti. Tudi tekstilna industrija se je morala prilagoditi sedanemu hitremu tempu življenja. Od nje zahtevamo izdelke, ki rabijo najmanj časa za nego, to je pranje in likanje.

Do leta 1939, ko so dali na trg prve nylon nogavice, so uporabljali naravna vlakna ter umetna vlakna iz naravnih polimerov. Med temi vlakni imamo na eni strani volno in svilo, ki sta zelo prožni in se ne mečkata, na drugi strani pa bombaž z vsemi preostalimi umetnimi vlakni, ki se zelo mečkajo.

Negovanje bombažnih izdelkov je bilo zelo zamudno, vzemimo n. pr. belo moško srajco. Srajco je bilo treba oprati, poškrbati, potem se je začelo zamudno likanje. Volneni izdelki pa ne potrebujejo tako velike nege kot bombažni. Obleke iz prave česane volne skoraj ni treba likati. Po skrčenju se volneno vlakno zaradi izredne prožnosti spet raztegne.

Po vojni se je pojavila sintetika, ki je marsikje izrinila bombaž. Bombažne nogavice so morale umakniti nylon nogavice. Vse je kazalo, da bo nylon nadomestil tudi bombažne popeline. Na eni strani smo imeli bombaž, ki ima izredno dobre mehanske lastnosti, je trpežen, propušča zrak in vpija pot in se dobro nosi, na drugi strani pa nylon, ki ima slabe mehanske lastnosti, ne propušča niti zraka, ne vpija pot, je pa izredno prožen. Pranje nyloga je nenavadno lahko, likanje pa sploh ni potrebno.

Kljub svojim prednostim pred nylonom je začel bombaž izgubljati na veljavi. Bombažne popeline so začeli zamenjevati nylon trikoti, zato so bombažarski strokovnjaki začeli razmišljati, kako bi izdelali popeline, ki jih ne bi bilo treba likati. Po dolgotrajnih raziskavah so prišli do zadovoljivih rezultatov. Izumili so apreturna sredstva, ki napravijo bombaž in tudi regenerirana celulozna vlakna odporna proti mečkanju. Tako permanentno apretiranje z reaktantskimi smolami, to je apreturami, ki se kemično vežejo na bombaž, imenujemo visoko ali vrhunsko apretiranje. Vedno pogosteje se take apreture označujejo s skupnim izrazom »Wash and Wear«.

Kemični sestav apreturnih sredstev je zelo različen. V naši tovarni se največ uporablja Lyofix NC CIBA. Apretiranje z reaktantskimi smolami je bolj zamudno kot z navadnimi pralnimi apreturami. Obsega naslednje faze:

1. priprava apreturane flote
2. impregnacija na foulardu
3. sušenje
4. kondenziranje ali polimeriziranje

efekt je enakomeren nanos apreturnega sredstva po celi površini tkanine. To dosežemo le s foulardom, ki ima po celi širini valjev enak pritisk. Na tkanino moramo nanesti zadostne količine apreturnega sredstva. Količina je odvisna od koncentracije 100–200 gr Lyofixa NC(1) in od ožemalnega učinka. Ožemalni učinek znaša od 60–100 %. Ožemalni učinek 100 % pomeni, da se je na 1 kg tkanine vezalo 1 kg apreturane flote.

3. Sušenje

Sušenje se izvrši navadno na sušilno-razpenjalnem stroju, ki je direktno priključen ob foulard. Sušenje na cilindriški sušilnici ni priporočljivo zaradi migracije apreturnega sredstva.

4. Kondenziranje ali polimeriziranje

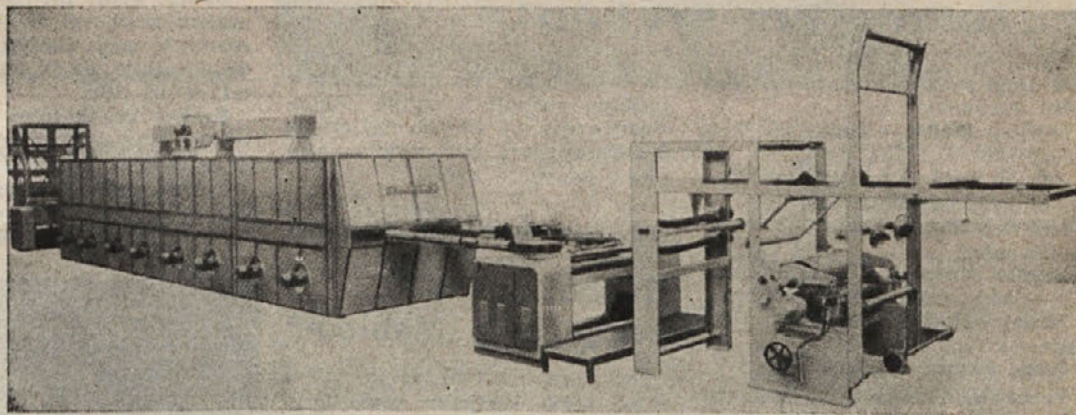
Po sušenju moramo apreturna sredstva polimerizirati. To dosežemo, če tkanine segrevamo 5 minut pri 150°C ali pri višji temperaturi ustrezno krajši čas, pri 180°C 2 minuti. Kondenziramo lahko na sušilno-razpenjalnem stroju ali posebnih strojih kondenzirkah.

Slika št. 1 nam kaže moderen stroj na visoke apreture. Na foulardu se tkanine impregnira z apreturano floto. Na egalizirki se ravna votek. Sušilne komore se stoji iz šestih sušilnih polj. V prvih treh poljih se tkanine osuši pri temperaturi okrog 100°C, v naslednjih treh pa se polimerizira pri temperaturi 180°C.

Bombažnih tkanin, apretiranih proti mečkanju, ni potrebno likati. Po pranju se izdelek moker obesi in posuši. Izdelki iz bombaža, apretiranega proti mečkanju, so v svetu bolj cenjeni kot nylon. Tako n. pr. stane moška nylon srajca 2,5 \$, srajca iz bombažnega popelina, apretirana proti mečkanju, pa 7,5 \$.

Važna je stalna kontrola tehnološkega procesa. Imamo več metod ocenjevanja apreturnega efekta. Za ocenjevanje apreturnega efekta se priporoča merjenje izravnalnega kota. Merjenje izravnalnega kota je predpisano po standardih. Košček tkanine se prepogne in za določen čas obteži. Po obtežitvi se tkanina izravna. Velikost izravnalnega kota je odvisna od materiala in apreture. Izravnalni kot neapretiranega bombaža je okrog 65°, izravnalni kot tkanine, apretirane 120 g/l Lyofix NC, pa se dvigne na 120°.

Apretirane tkanine se ne krčijo tako občutno. Prav tako se ne krčijo tako občutno. Prav tako se zmanjša nabrekljivost bombažnih vlaken. Slaba stran apretur na bazi reaktantskih smol je v velikem padcu trdnosti apretiranih artiklov. Razirna trdnost pade po osnovi do 15 %, po votku pa celo do 30 %. Padec trdnosti je odvisen od strukture tkanine in od koncentracije apre-

1. Priprava apreturane flote

Apreturna flota sestoji iz reaktantske smole, katalizatorja, mehčalcev, zgostil in vode. Katalizatorji so kemične snovi (amoklorid, magnezijev klorid), ki pri segrevanju razpadejo in tvorijo solno kislino, ki sproži reakcijo v reaktantski smoli. Majhni delčki reaktantske smole, imenovani monomolekule, se začnejo združevati — polimerizirati v velike molekule. Obenem se reaktantska smola veže s celulozo bombaža.

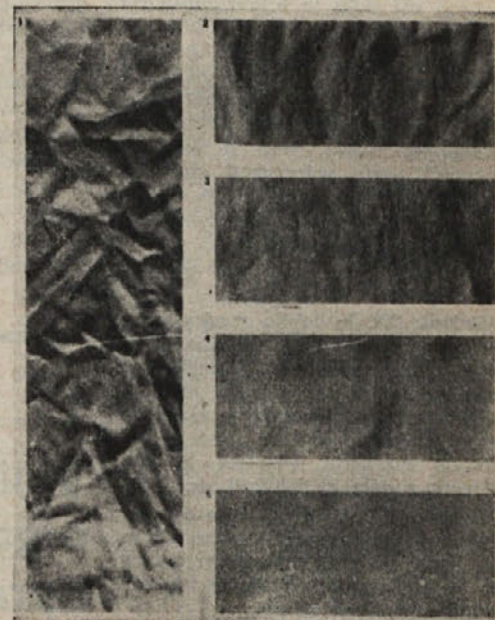
2. Impregnacija na foulardu

Suha tkanina se na foulardu impregnira s hladno apreturano floto. Prvi pogoj za enakomeren apretur-

turnih sredstev. Trdnost pade zaradi tega, ker se pri kondenziranju razvija solna kislina, ki razjeda vlakna. Precej pade tudi trdnost na obrabo, kar ima za posledico manjšo trajnost artiklov.

Razvoj visokih apretur gre dalje. Tekstilni strokovnjaki se trudijo, da bi izdelali tkanine, katerih ne bo treba ne prati ne likati. Na tem področju so že vidni veliki uspehi. Počasi se razvijajo apreturna sredstva, ki odbijajo maščobe, ki so glavni tvorec umazanija. Ko bodo odkrili apreturna sredstva, ki bodo popolnoma odbijala maščobe, bo odpadla potreba po pranju in likanju.

TK

Slika kaže videz tkanin po pranju:

1. neapretirana tkanina
2. 50 g/l Lyofix NC
3. 100 g/l Lyofix NC
4. 150 g/l Lyofix NC
5. 200 g/l Lyofix NC

IZ ŽIVLJENJA KOLEKTIVA

Zaželimo jim srečno!

V drugi polovici meseca marca so odšli k vojakom:

Marijan Bizjak — pomočnik škroblilca,

Zdenko Curk — tekstilni tehnik — podmojster na mikalnikih,

Ludvik Čebren — tekstilni tehnik — desinater,

Branko Kosovel — tekstilni tehnik — podmojster v predpredilnici,

Jernej Mikuž — pomočnik škroblilca,

Franc Ukmar — izpahovalec,

Venceslav Vidmar — delavec pri tehtanju in odpremi zabojev.

V teh dneh so že v različnih krajih naše domovine. Želimo jim, da

da bi se hitro vživel in da bi se prijetno počutili v novem okolju. Upamo tudi, da jim bo naš časnik dober posrednik vseh novic iz prejšnjega delovnega okolja.

Dvoboj naših kegljačev z „Meblom“

Dne 1. aprila 1967. se je moška ekipa naših kegljačev pomerila v borbeni partiji z ekipo kegljačev tovarne pohištva »MEBLO« iz Nove Gorice. Naši kegljači so imeli bolj srečno roko in zmagali z 38 keglji prednosti. Tekmovanje je bilo na dvosteznem kegljišču »Primorja« v Ajdovščini ob dokaj majhni udeležbi navijačev. Po prvem setu so naši kegljači vodili s 65 keglji in je kazalo, da bo zmaga lahka, vendar so gostje v drugem setu zmanjšali razliko že na 17 kegljev. Naši so nato proti koncu »potegnili« in si v zadnjem setu zagotovili zmago. Tekmovanje je bilo zaradi izenačenosti ekip zelo zanimivo in polno presenečenj.

V povratnem srečanju med kegljači »Mebla« in »Tekstine«, so zmagali naši, z rezultatom 1470 : 1318 podrtimi keglji.

27. aprila 1967 Volitve organov upravljanja!

Nesreče pri delu

V mesecu marcu so se poškodovale pri delu tri delavke. Zaradi nezgod pri delu je bilo izgubljenih v prejšnjem mesecu 32 delovnih dni.

Delavka VK si je na snovalnem stroju močno poškodovala prsta roke. Poravnava je niti tik ob snovalnem valju, zato ji je le-ta potegnil prste roke med snovalni valj in pogonski boben. Do nezgode je prišlo, ker delavka ni upoštevala varnostnih predpisov za opravljanje tega dela. Delavka je še vedno odsotna z dela.

Delavka VČ je dobila vbodno rano na prstu pri delu na česalnem stroju. Do poškodbe je prišlo po krivdi delavke, ki jo je še stopnjevala s tem, da ni poiskala takojšnje prve pomoči in je zato pozneje prišlo do infekcije. Delavka je bila odsotna z dela 10 delovnih dni.

Delavka ST si je poškodovala koleno pri padcu zaradi spodrsljivih tal. Vzrok za nezgodo so bila mokra tla v umivalnici. Delavka je še vedno nezmožna za delo.

Predstavljamo vam ...

To pot prepustimo besedo po stažu najstarejšima delavcema naše delovne skupnosti tovarišema **Jan-ku Krešiču** in **Antonu Stibilju**. Oba sta zaposlena pri nas že od maja 1949. Tovariš Krešič je po poklicu visokokvalificiran strugar, zaposlen na delovnem mestu strugar I, tovariš Stibilj pa na delovnem mestu zidar, oba v ekonomski enoti pomožni obrati. Iz razgovora z obema vam predstavljamo nekaj njihovih odgovorov.

Povedali smo že, da delata že skoraj osemnajst let na istem delovnem mestu. Ste torej zadovoljni s poklicem in delom, ki ga opravljate?

Krešič: Z delom sem zares zadovoljen, posebno zato, ker delo ni naporno in ga še vedno lahko opravljam kljub preboleli bolezni.

Stibilj: Seveda sem zadovoljen z delom. Posebno zadovoljstvo je zame to, da delam največ delovnega časa zunaj, delo na zraku pa mi najbolj dobro dene. Poklica sem se naučil v največji meri tukaj in že od prve minute, ko sem prišel v podjetje, razbijam in krpam zidove; to je namreč naše delo.

Kaj vam pomeni pri delu največje težave?

Stibilj: Težav pri delu, pa tudi v svojem zasebnem življenju, ne poznam. Že moja človeška narava mi ne dovoljuje, da bi lahko doživljal težave pri delu.

Krešič: Večjih težav pri delu nimam, ker z dolgoletnimi delovnimi izkušnjami delo obvladam.

Kakšno stališče zavzimate do mladih delavcev, ki se komaj učijo poklica in kako jih ocenjujete?

Krešič: V današnjem času vajenci premalo vračajo družbi, ki jim toliko daje, predvsem pa nimajo hvaležnosti. To upravičeno pripominjam, če jih primerjam z nami, ki smo morali dajati vse od sebe, da so nas sploh zadržali na delu. Menim pa, da so vajenci v našem podjetju pridni, zato tudi rad prenašam nanje svoja delovna izkustva in navade.

Stibilj: Na splošno se največ mladih delavcev dovolj hitro vživi v delo in ga obvlada. Pravim pa, da bodo morali vztrajati in se bolj potruditi pri delu, če bodo hoteli dostojno živeti.

Kako ste zadovoljni z zaslužkom, če ga primerjate z drugimi delavci v Vaši delovni enoti?

Stibilj: Pred časom so mi postavko nekoliko povišali in se mi zdi pravična tudi v primerjavi z drugimi delavci.

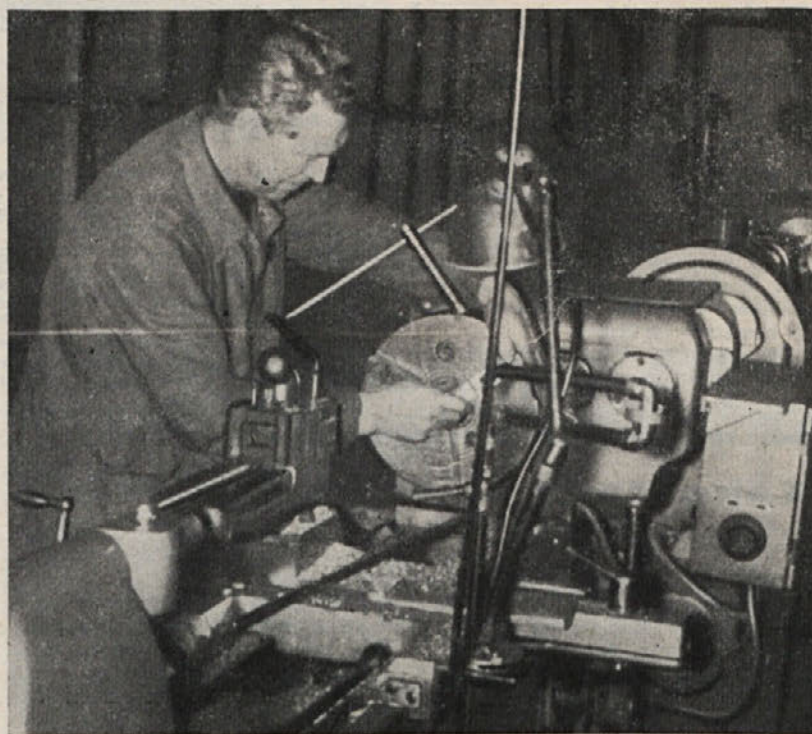
Krešič: Z zaslužkom sem zadovoljen. Se bolj pa bi bil vesel, če bi bili vsi skupaj v naši delovni enoti bolj cenjeni in temu primerno nagrajeni, ker smatram, da smo že in še veliko delamo na področju strojnih izboljšav in tako posredno vplivamo na višjo produktivnost dela.

Vaše želje na delovnem mestu?

Krešič: ... da bi mi zdravje dopuščalo, da bi uspešno delal na tem delovnem mestu še potrebno število delovnih let.

Stibilj: ... da bi bil dvajset let mlajši, da bi lahko ostal še vsaj toliko časa na istem delovnem mestu ...

E. K.

Prišli ... Odšli ...

V mesecu marcu so se zaposlili pri nas:

Jože Černigoj — čistilec statev,

Jože Petrič — mikalec,

Zvonko Posavac — delavec za tehtanje in odpremo zabojev,

Silva Škofič — predica,

... prenehali pa so delati v našem podjetju:

Ema Bizjak — tkalka,

Zofija Bratina — tkalka,

Marija Krašna — predica,

Anica Kufner — previjalka,

Severina Vodopivec — čistilka blaga.

Stanje vseh zaposlenih na dan 31. marca: 606 žena, 248 moških — skupaj 854 delavcev.

Največjo skrb kvaliteti!

O kvaliteti tkanin je bilo že mnogo napisanega. Ne bom se zmotil, če trdim, da se je vsak član našega kolektiva že mnogokrat srečal s pojmom kvalitete, posebej seveda s pojmom kvalitete tkanin.

Zmeraj in povsod, pri vsakem delu, pri vsakem izdelku, pa naj je to še tako majhen del celote, je pri izdelavi prvi in glavni činitelj kvaliteta. Kadar kupujemo kak izdelek, vpliva pri nakupu na našo odločitev v prvem trenutku oblika, videz, barva, embalaža in podobno, vendar je in ostane odločilna kvaliteta. Le kvaliteta daje artiklu pravo uporabno in trajno vrednost. Kvaliteta je tisti merodajni faktor, ki pogosto konkurenčnost artikla. Kvaliteta mu dviga ceno, ustvarja izdelku in proizvajalcu ugled, garantira dobro prodajo in prinaša seveda tudi dober zaslužek.

Kvaliteta je področje, ki je zelo široko obdelano v vseh vejah industrije in tako seveda tudi v naši. V zaščito kvalitete se izdajajo v državnem in mednarodnem merilo posebni predpisi, ki točno določajo vse podrobnosti, katerim mora tkanina odgovarjati. Pri nas jih poznamo pod JUS oznako (jugoslovanski univerzalni standardi) in obstajajo za vsak posamezni artikel z ozirom na njegovo uporabo. Teh kvalitativnih kriterijev ne postavljamo mi proizvajalci, temveč se mora proizvajalec po njih ravnati. Če izdelki ne ustrezajo predpisom JUS, mora biti na izdelku to vidno označeno in jo njihova prodajna cena v večini primerov nižja kot bi bila, če bi ustrezali postavljenim zahtevkom. Ti predpisi kvalitete tudi niso stalni, temveč se iz dneva v dan dopolnjujejo, postavljajo se zmeraj ostrejši kriteriji. Z zmeraj večjo izbiro in ponudbo se mora kvaliteta izdelkov izboljšati. Te kvalitativne kriterije v končni meri postavljamo mi sami kot potrošniki in so JUS predpisi le odraz naših zahtev. Kvalitetni

predpisi nam potrošnikom garantirajo določen nivo kvalitete kupljenih izdelkov.

Pri tkaninah dovoljujejo ti predpisi povprečno na vsakih 6 metrov eno napako, garantirajo obstojnost barv, samo določeno skrčenje tkanine, uporabi primerne trdnost itd. Število dovoljenih napak v tkaninah se za tkanine, ki so namenjene za vrhna oblačila (plašči, kostimi in podobno), zmanjšuje. Pride do primerov, da naročnik ob sklepanju pogodbe postavlja tudi posebne kvalitativne pogoje, pri katerih sme biti ena napaka v blagu povprečno le na vsakih 8, 10, 12, 15 in več metrov.

V našem podjetju pojem kvalitete ni nov. Na tem področju delamo že mnogo let. Z novincem, ki vstopi v podjetje, se od prvega dneva dalje nenehno vcepilja pomen kvalitete. Člani kolektiva, posebej tisti, ki že več let opravljajo svoje delo pri strojih, se dobro spominjajo, da je bila kvaliteta zmeraj aktualno vprašanje, vendar pa nikoli toliko poudarjena, kot je sedaj. Vse težja situacija pri planiranju artiklov nam narekuje zmeraj bolj zaostren boj za doseganje boljše kvalitete. V zadnjem obdobju lahko z zadovoljstvom ugotavljamo pri nekaterih artiklih viden napredek kvalitete, medtem ko pri določenih artiklih še nismo dosegli posebnih uspehov.

V ponazoritev napredka v kvaliteti tkanin naj nam služi tale primer:

Dosežena kvaliteta tkanin v tkalnici

Februar 1966:

72 %	I. klase
14,6 %	II. klase
12,4 %	III. klase
1, — %	defekta

Januar 1967:

89,3 %	I. klase
3,8 %	II. klase
6,6 %	III. klase
0,3 %	defekta

Vdevalka

Volitve v skupščine

Glede na to, da se odborniki občinskih skupščin ter poslanci republiknih in zvezne skupščine volijo za štiri leta in se vsako leto voli polovica odbornikov oziroma poslancev, je letos potekla mandatna doba tistim odbornikom, ki so bili izvoljeni za štiri leta v letu 1963, in bomo morali namesto teh v tem mesecu izvoliti nove. Tistim, ki so bili izvoljeni v letu 1965 — prav tako za štiri leta — pa še ne preneha mandat, zato volivci, ki so volili svoje odbornike in poslance predlanskem, letos ne volijo; volili pa bodo spet čez dve leti. Takemu sistemu menjavanja odbornikov in poslancev pravimo rotacija.

Predno povemo, katere volilne enote bodo letos volile svoje odbornike in poslance in v katere zbornice skupščin, je prav, da si na kratko ogledamo sestavo skupščin kot predstavniških teles naših družbenopolitičnih skupnosti (občine, republike in federacije).

OBČINSKO SKUPŠČINO sestavljata dva zbora: občinski zbor, v katerega volijo svoje predstavnike vsi občani, ki imajo splošno volilno pravico, in zbor delovnih skupnosti, v katerega volijo svoje predstavnike le zaposleni občani.

Tudi REPUBLISKE IN ZVEZNA SKUPŠČINA imajo republikni zbor oziroma zvezni zbor, v katerega volijo svoje predstavnike vsi občani, ki imajo splošno volilno pravico. Zaposleni (delovni ljudje) pa v teh skupščinah nimajo le enega skupnega zbora delovnih skupnosti, kot je to v občinski skupščini, ampak štiri zbornice (glede na različne družbene dejavnosti): gospodarski, kulturno-prosvetni, socialno-zdravstveni in organizacijsko-politični zbor.

Odborniki in poslanci se volijo po volilnih enotah (določeno območje), od katerih vsaka voli samo po enega odbornika ali poslance. Seveda so volilne enote za odbornike majhne, za republiške, zlasti pa še za poslance, pa večje. Tako voli naše podjetje v občinsko skupščino dva odbornika, v republikni zbor cela občina dva, za druge zbornice republiške skupščine pa cela občina samo po enega. V zvezno skupščino voli po enega poslancev več občin skupaj.

Kot že rečeno, poteče letos mandat polovici odbornikov, od poslancev pa le poslancem republiške skupščine, in sicer poslancem republiškega, socialno-zdravstvenega in organizacijsko-političnega zbora.

Od navedenih volijo vsi člani kolektiva le poslance organizacijsko-političnega zbora, odbornika delovnih skupnosti občinske skupščine le delavci tkalnice, pomožnih obratov in oplemenitilnice, poslance republiškega zbora (na volitvah v svojih krajih) pa le tisti, ki živijo v zahodnem delu mesta in občine Ajdovščina. Odbornike občinskega zbora bodo člani kolektiva volili v kraju, kjer stanujejo, če je odborniku potekel mandat.

In kako volimo? Odbornike v oba zbora občinske skupščine volijo volivci neposredno na volitvah. Odborniki volijo tudi poslance republiškega in zveznega zbora, vendar pa ne dokončno. Kandidata, ki ga je izvolila občinska skupščina za republiški ali zvezni zbor, morajo potrditi še volivci na neposrednih volitvah. Občinska skupščina lahko izvoli tudi dva ali več poslancev; v takem primeru pa je dokončno izvoljen na neposrednih volitvah le en kandidat, ki je dobil potrebno večino glasov.

Volitve v občinski zbor občinske skupščine bodo v nedeljo dne 23. aprila 1967, v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine pa v sredo 19. aprila 1967 (tega dne bodo torej tkalnica, oplemenitilnica in pomožni obrati, ki sestavljajo eno volilno enoto, volile svojega odbornika). Občinska skupščina bo volila poslance vseh zborov republiške skupščine dne 9. aprila, neposredne volitve poslancev republiškega zbora (samo v zahodnem delu občine) pa bodo 23. aprila 1967.

Za odbornika zbora delovnih skupnosti naše občinske skupščine, ki ga volijo skupno tkalnica, pomožni obrati in oplemenitilnica, kandidirajo Miloš Rošt, Drago Ergar in Stanko Stibilj (iz barvarne).

G S

Ne znamo ali nočemo?

Verjetno vsi v tkalnici in oplemenitilnici dobro poznamo artikel »Vanda« s črnim votkom. Pa ne samo zaradi tega, ker je to lep artikel, ampak največ zaradi tega, ker je že v lanskem letu povzročil velike težave, še bolj pa letos, ko smo morali izboljšati kvaliteto, če smo hoteli artikel plasirati na tržišče.

Težave so se začele, ker je bilo blago že naročeno. Komerciala je vztrajala, da se blago naredi. Ponovno so se staknile glave skupaj, preštudirale vse faze dela, vložile vse moči v barvanje, tkanja in ...

Blago je zelo občutljivo, ima veliko gostoto, okrasno vezavo — vsaka majhna napaka je opazna. Poznao se nianse črnega votka, blago je bilo zopet slabe kvalitete.

Prazna so bila upanja in tolažbe:

— Saj se po končani obdelavi ne bo poznalo.

— Ni tako slabo, bo že boljše.

Bili so tudi neresni in deljeni komentarji.

Kljub opozorilu, da blago ne bo uporabno za konfekcijo, se je glede na deljena mnenja blago delalo naprej. In kaj smo dobili? Po videzu in uporabni vrednosti prvoklasnega blaga ni bilo. Seveda smo rabili še potrditev kvalitete blaga od kupca. Pogledal je in ni vzel. Kaj je bilo storiti? Blago smo navili in ga bomo prodajali z velikim popustom. In kakšna je naša ekonomska računica in rentabilnost tega blaga?

Dovolj na široko je prikazan eden izmed problemov, ki pa ni edini. Ali gremo lahko v proiz-

Poskusite odgovoriti (odgovori)

1. Kosti ne bi bile močnejše, če bi bile polne namesto votle. Tudi iz tehnike vemo, da je cev trdnjša od palice s polnim profilom.

2. Pritisk v steklenici šampanjca lahko doseže do 6 atmosfer in je tako večji kot v zračnici potniškega avtomobila (1 — 2,5 atmosfere).

3. Maratonski tekači dosežejo hitrost skoraj 19 kilometrov na uro.

4. V Evropi obstajajo še naslednje kraljevine in kneževine: Belgija, Danska, Grčija, Liechtenstein, Luxemburg, Monako, Nizozemska, Norveška, Španija (monarhija brez kralja), Švedska in Velika Britanija.

5. Celovečerni film vsebuje povprečno 130.000 sličic (dolga je 2500 metrov, na vsak meter pa pride 52 sličic).

vodnjo z vsakim artiklom? Ali še ni bilo dovolj primerov, ki bi nas izučili, kako ne smemo delati? Potrebno je posvetiti veliko pozornost vzorcem, ki se delajo poizkusno, preštudirati vsako fazo dela, upoštevati naš asortiment strojnega parka, kvaliteto surovin, čimveč paziti na kvaliteto. To se pravi narediti vse potrebne analize nekega proizvoda, predno začnemo redno proizvodnjo za nas najbolj prikladnega in rentabilnega artikla, tako da nam je znano, kako je treba delati, da dosežemo zahtevano kvaliteto s čimmanjšimi stroški.

Probleme, ki se pojavljajo v proizvodnji, je potrebno reševati na kolegijih, zavzeti enotno strokovno mnenje in takoj ukrepati, ne pa na taki način, da so pri ugotovljeni prenizki trdnosti blaga komentariji takile:

— Meni se zdi, da je dobro.

— Italijansko blago tudi nima višje trdnosti, kaj se bo kontrola delala važna.

— Poizkusimo prodati, mogoče ne bo reklamacij?

Mogoče res ne bo reklamacij, vendar je vprašanje, ali naj bomo vedno na tržišču izpostavljeni glasu dvomljive kvalitete. Leto, ko so se delali kilometri tkanin, so minila. S skladno in enotno koordinacijo, z upoštevanjem pravih mnenj od takih komentarjev ne bi smelo prihajati, ampak bi morali tak problem rešiti predvsem takoj, ker se sicer zopet kopiči nekvalitetno blago.

Vprašanje je, ali ne znamo sodelovati ali pa nočemo?

E Z

vsega po malem za vse

Naraščanje prebivalstva na zemlji

Kljub težkim elementarnim nesrečam in vojnam, ki pretresajo svet, stalno narašča število prebivalcev na zemlji. Po statističnih podatkih, zbranih od Združenih narodov, prikazuje največji prirastek v številu prebivalstva Latinska Amerika, Mehika in Brazilija, kjer se je število prebivalstva povečalo v zadnjih 30 letih za 40—45%.

K splošnemu dvigu teh števil je prispevala tudi povečana starostna doba ljudi. Zaradi izboljšanih delovnih pogojev, preprečevanja nalezljivih bolezni, napredka v higieni in izboljšane prehrane se je povprečna starost ljudi v Evropi in Severni Ameriki dvignila na povprečje 66 let.

Do leta 1980 predvidevajo statistiki Združenih narodov 3 milijarde 628 milijonov ljudi, do leta 2000 pa kar sedem milijard ljudi.

Dopisujte v
»Ajdovski tekstilec«

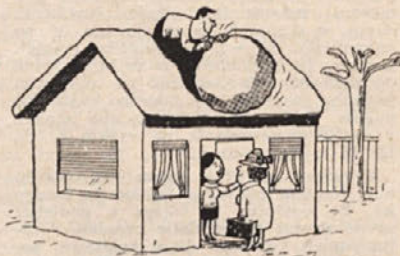
Poskusite odgovoriti

1. Kosti so votle. Ali bi bile močnejše, če bi bile polne?
2. Kje je večji pritisk: v avtomobilski zračnici ali v steklenici šampanjca?
3. Kakšno hitrost na uro dosežejo maratonski tekači (42 km)?
4. Katere kraljevine in kneževine še obstajajo v Evropi?
5. Koliko sličic vsebuje povprečen celovečerni film?

(Odgovori na predzadnji strani)

— Se dva obroka in avto bo čisto najin!

— O, mama, kako sem Te vesela, in tudi moj mož Te komaj čaka!

Potrebne kvalitete

»Zakaj se ti zdi«, vpraša Ivica prijateljico, »da imajo vojaki največ možnosti, da postanejo najboljši zakonski možje?«

»Veš,« ji odgovori prijateljica, »izpolnjujejo največ pogojev: znajo pospravljati postelje, čistiti pod, šivati si gumbe in — najvažnejše: navajeni so, da jim kdo ukazuje.«

Sanjajte glasneje!

Neka filmska igralka je izjavila: »Mož, ki ima navado, da v spanju govori, lahko uniči ženine živce, posebnost če ne govori dovolj glasno.«

Otroška logika

Mama je komaj čakala, da se znebi dveh porednih sinčkov in ju spravi spat. Mlajši pa je potožil starejšemu: »Tega nikakor ne razumem. Utrujena je ona, spat pa morava iti midva!«

Nagrade za reševalce križank

Prejeli smo 23 rešitev, od katerih so bili izžrebani:

za 1. nagrado 25.— N din **Stanko Vidic**, apreter

za 2. nagrado 15.— N din **Draga Žiberna**, obračunovalka OD v pomožnih obratih

za 3. nagrado 10.— N din **Ema Ukmar**, obračunovalka OD v predilnici

Izžrebani reševalci križank naj nagrade dvignejo v blagajni podjetja.

Rešitev prejšnje križanke:

čitano vodoravno od zgoraj navzdol: TKALNICA, O, OP, AROMUN, OB-RAT, LO, A, REBALANS, ATIKA, ITI, T, SA, UTAJITEV, DEVET (tudi DESET se je smatralo za pravilno), BRUTALEN, UK, MANDARINE, OG, RS, BTO, I, JA, GL, TRAVERZE, ENARE, VIDRE, ERNA, ARAD, SNEG, CVETKA, EMA, KACON, AL, TROSIM.

Kako pomagamo svojemu otroku

Objavljamo prispevek prof. Mire Novakove, ki se je ljubeznivo odzvala vabilu za sodelovanje v našem listu in za mlade starše napisala dve resnični zgodbi iz šolskega življenja.

Marko, rdečeličen prvošolček, danes izredno hiti iz šole. Kaj ne bi, saj je za svoj prvi spis dobil odlično oceno in javno pohvalo svoje tovarišice učiteljice.

Mamica je nad uspehom svojega sina vsa navdušena, a vendar reče: »Kdo pa ti je pomagal?« Marko odgovori: »Nihče, saj sem pisal v šoli!« A mati le pravi: »Nekdo pa ti je le moral pomagati!« Sinko vse bolj živahno zatrjuje, da mu resnično ni nihče pomagal. Ko mati le ne odneha, mu gre malodane že na jok. Tedaj mati objame svojega prvošolčka in de: »Pomagale so ti vse tiste pravljice, ki si jih že prebral in so tvoji palčki — pomagalki!«

Preje s senco in s prvimi solzami zastrte oči malčka so zopet zasijale polne sonca, srce pa je vzkliknilo: »Se bom bral pravljice, mama!«

Sonja je Markova sošolka. Rada hodi v šolo, a domačih vaj noče in noče izdelovati. Tovarišici povzroča nemalo skrbi, saj pri tridesetih učencih ni mogoče z vsakim po šoli še posebej vaditi tehnike pisanja in branja. To delo mora učenec opraviti doma. Največkrat pod nadzorstvom matere.

Sonja pa pride v šolo najčeste brez domače vaje. Kadar pa ima nalogo, je v njej opaziti nekaj zelo čudnega. Včeraj je bila domača naloga ščečkana in nepopolna. Sonji se je mudilo na potep. Danes pa je domačo vajo spisala Sonjina mama.

Učiteljica si želi o teh zadevah pogovoriti z materjo pa dekliču to napiše v zvezek. Sonji naroči, naj mama sporočilo podpiše.

Drugi dan Sonja že spet nima domače vaje. Pravi, da je zvezek pozabila doma. Stanuje blizu šole, zato jo učiteljica pošlje domov. Vrne se brez zvezka. A z njo je tudi njena mati, ki opravičuje svojo hči takole: »V zvezku je bil tak nered, da sem ji stran iztrgala in zakurila. Nalogo je napisala, to vem prav za gotovo!«

Po odmoru pa privleče Sonja iskani zvezek le iz torbe. V njem mati sporočila učiteljice NI podpisala, počekanih listov NI iztrgala in zakurila in Sonja svoje domače vaje NI napisala.

Kako naj pomagamo svojemu otroku? Ali kot prva mati, ki ga vzpodbuja in mu pomaga pri premagovanju šolskih težav?

Ali morda kot druga mati, ki svojega otroka zagovarja, navaja k laži, k nedelavnosti in ruši v njem že zgrajen odnos do vrednot?

OBSTOJNOST BARVE FLANELASTIH RJUH

Velikokrat kupci pa tudi naši delavci, ki kupujejo flanelaste rjuhe, sprašujejo: Ali lahko peremo rjuhe skupaj z belim perilom? ... v pralnem stroju? ... z italijanskimi pralnimi praški? Ali se bodo razbarvale pri kuhanju, ali bo prešla barva na drugo perilo?

Da bi ustregli vsem tem vprašanjem, vam odgovarjamo naslednje: Rjuhe so barvane z obstojnimi reaktivnimi barvili. Dovoljena je uporaba vseh pralnih praškov pri temperaturi pranja 99°C. Lahko jih peremo skupaj z belim perilom v pralnih strojih z vso gotovostjo, da se barve ne bodo spremenile niti prehajale na belo perilo. Vendar pa priporočamo, da prvo pranje ločimo od belega perila, ker so na barvastih rjuhah še sledovi neizpranega barvila, ki ni reagiralo. Obstojnosti na pranje in krvavenje (— prehod barvila na belo tkanino) naših rjuh se stalno praktično preizkušajo.

Nekatere osebne lastnosti vodje delovne skupine

V vsakodnevnih medsebojnih odnosih imamo nemajhné težave, ko poskušamo ugotoviti in podati oceno tudi o tem, kakšen je in kakšen bi moral biti naš nadrejeni, da bi bili zadovoljni z njim.

Prve raziskave, ki so osvetlile »skrivnosti« uspeha vodenja, so bile usmerjene prav na odkrivanje nekaterih najosnovnejših psihičnih lastnosti nadrejenih. S tem v zvezi moramo vedeti predvsem to, da želijo imeti podrejeni zaupanje v tistega, ki jih vodi in iščejo v njem najboljšega med vsemi. Iz tega izhaja, da so tako zelo občutljivi na njegovo vsakodnevno vedenje. Bistveno je, da se vodja delovne skupine vede vedno »zrelo« in dostojno, ker ga začno v nasprotnem primeru delavci podcenjevati. Kaj pa razumemo pod »zrelostjo« vedenja? Zrelo se vede človek, ki je prerasel razvojne — otroške in mladostniške oblike obnašanja. V določenem času mora prenehati s pretirano nesamostojnostjo, podcenjevanjem drugih in postavljanjem le sebe v ospredje, neztrajnostjo, trmoglavostjo itd.

S pomočjo vprašalnika smo poskusili ugotoviti v treh delovnih skupinah v našem podjetju, kakšne osebne lastnosti pričakujejo delavke od svojega vodje skupine. Posredujemo vam vrstni red izbranih lastnosti, ki naj bi jih imeli njihovi vodje delovnih skupin. Rang pomeni vrstni red posameznih lastnosti, ki so ga dobile po številu izborov vseh ocenjevalcev.

Lastnosti:	Rang:
pošten	1
sposoben	2
požrtvovalen	3
iznajdljiv	4
vztrajen	5
resen	6
dober tovariš	7
skromen	8
bister	9
preračunljiv	10
poslušen	11
privlačen	12
zvihačen	13
neodkritosrčen	14
hinavski	15

Zadnja mesta si delijo tiste negativne lastnosti, ki jih vodje ne bi smeli pokazati nikoli, če si želijo ugodnega sodelovanja znotraj delovnih skupin.

E K

Zaradi pomanjkanja prostora je tokrat izpadla nagradna križanka in je zato tudi razporeditev snovi v listu malo drugačna kot sicer.

Ugankarjem v tolažbo: v majski številki večja križanka in višje nagrade!